

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Управління туризму та курортів Закарпатської ОДА
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці
Луцький національний технічний університет
Черкаський національний університет ім. Б.Хмельницького
Інститут регіональних досліджень ім. М.І.Долішнього

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

***«СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СЕРВІСНОЇ ЕКОНОМІКИ:
ТУРИЗМ, РЕКРЕАЦІЯ ТА КОМЕРЦІЙНІ ПОСЛУГИ»***

29-30 вересня 2022 року

Україна, Мукачево

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Управління туризму та курортів Закарпатської ОДА
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці
Луцький національний технічний університет
Черкаський національний університет ім. Б.Хмельницького
Інститут регіональних досліджень ім. М.І.Долішнього**

**СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СЕРВІСНОЇ ЕКОНОМІКИ:
ТУРИЗМ, РЕКРЕАЦІЯ ТА КОМЕРЦІЙНІ ПОСЛУГИ**

**MODERN TRANSFORMATIONS OF THE SERVICE ECONOMY:
TOURISM, RECREATION AND COMMERCIAL SERVICES**

**Збірник тез доповідей
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
29-30 вересня 2022 року**

**Україна, Мукачево
2022**

Алгоритм дій повинен бути наступним:

1) наукова організація погоджує з МОН відповідну планову конференцію;
2) створюється на сайті МОН наукова платформа, на якій зацікавлені учасники конференцій реєструють персоналізовані сторінки (в подальшому зберігаються за ними) та які є відкритими для інших зареєстрованих учасників, і останні відсилають матеріали до наукової організації, що проводить конференцію;

3) наукова організація формує науковий посібник в електронному форматі, кожна стаття якого відображається одночасно на персональній сторінці учасника конференції;

4) в подальшому кожен зареєстрований учасник (протягом певного періоду часу, наприклад до трьох місяців) може висловити власний науково-обґрунтований коментар та виставити оцінку на цей матеріал (0-100 балів), який висвітлений в електронному посібнику конференції. Це дасть можливість побачити успішність кожного вченого через його середній показник, а також відобразатиме не достатньо розкриті положення над якими варто в подальшому приділити більше уваги для досягнення цілей наукових розшуків.

Отже, запропонована базова платформа оцінки наукової діяльності вченого може стати суттєвим каталізатором для подальшого розвитку вчених та відповідно і їх наукових досліджень. Тому, пропонується для широкого обговорення впровадження даного матеріалу в практичне життя з урахуванням всіх коректуючих пропозицій, які служитимуть вдосконаленню оцінки наукової діяльності вченого в умовах формування цифрового суспільства.

УДК 338.486:332:004.946.5-049.7(043.2)

НАДІЯ ГОБЛИК-МАРКОВИЧ, ОЛЕКСАНДР ХАУСТОВ
Мукачівський державний університет

ВИКОРИСТАННЯ ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНУ

В сучасних умовах, що характеризуються загостренням конкуренції на ринку туристичних послуг, підвищенням споживчих вимог та активним впровадженням інформаційних технологій у всі сфери життя, впровадження, удосконалення та популяризація інформаційних технологій є актуальним питанням розвитку гостинності в Україні.

Туристична геоінформаційна система – це програмне забезпечення, яке дозволяє збирати, аналізувати та відображати просторово розподілену інформацію відповідно до заданих критеріїв пошуку та завдань. Використання такої інтерактивної картографічної інформаційної бази дає змогу визначити найбільш привабливих за критеріями потенційних споживачів туристичних та готельно-ресторанних послуг, побудувати маршрут, провести вибірку та інтегральну оцінку майбутньої послуги та її відповідність визначеним витратам.

Щоб задовольнити запит туристів щодо великого збору даних, неминуче зробити накопичені дані з різних джерел доступними. Окрім цієї проблеми,

туристи також стикаються з розбіжностями щодо інформації, представленої на різних веб-сайтах. Рішенням цих проблем є використання карт для ефективного представлення інформації. Карти є природним засобом індексування та представлення інформації, пов'язаної з туризмом. Мандрівники використовують карти для навігації під час своїх подорожей і для підготовки маршрутів. Більше того, карти використовують двовимірні можливості людського зору та представляють інформацію в компактному та «легкому для читання» вигляді [1].

Погоджуємося з думкою Лепетюк В.Б., що «Дефіцит синтетичних карт туристичної тематики є очевидним, адже існує потреба у прийнятті рішень щодо організації процесів туристичної діяльності та інфраструктури туризму. Сучасні інформаційні технології, особливо ГІС-технології, можуть значно допомогти у розв'язанні цих питань. Вони також можуть служити потужним інструментарієм у визначенні туристичної привабливості дестинації [2].

Ефективність застосування ГІС залежить не лише від самих технологій, а також від людського фактору. Чим більша кількість користувачів використовує ГІС, то більше у них можливостей брати активну участь в прийнятті рішень та більша ймовірність реалізації запланованих проектів і ефективного використання інвестицій. Такі можливості реалізуються за допомогою мережевих технологій та відкритого доступу до даних за допомогою створення туристичних геопорталів (наприклад, серверний продукт ArcGIS компанії ESRI, або ГІС платформа з відкритим вихідним кодом QGIS та інші).

Інформаційною основою ГІС-технологій виступає паспорт регіону як максимально детальна база даних, що містить інформацію про ресурси регіону, у тому числі туристичні, готельно-ресторанні комплекси, історичні пам'ятки і музеї та інші об'єкти дестинації. ГІС здійснює комплекс розрахунків, що дають змогу органам управління контролювати поточний стан справ а також реалізацію регіональних програм. Тому, можуть застосовуватися не тільки для розширення кола споживачів туристичних послуг регіону а також для вирішення різносторонніх задач регіонального та муніципального управління.

З використанням ГІС-технологій також можна організувати віртуальні екскурсії. Тур здійснюється віртуальним маршрутом (показаним на карті), який або заданий користувачем, або рухається на карті автоматично. Під час віртуального перегляду попередній маршрут аналізується, і на підставі результатів відображається відповідна інформація. Інформація для аналізу отримана з вибраного маршруту. Якщо екскурсія проводиться вздовж маршруту, відображаються фотографії та описи найближчих об'єктів природи та їх історії, а також відеоінформація з можливістю екскурсійного супроводу [3].

Впровадження сучасних ГІС технологій сприятимуть підвищенню рівня обізнаності потенційних споживачів щодо якості та економічної привабливості послуг, що надаються підприємствами регіону. У цьому контексті формування репрезентативної та зручної ГІС є пріоритетним завданням не лише для цих

підприємств та потенційних споживачів послуг, а й для зміцнення іміджу та інвестиційної привабливості регіону в цілому.

Список використаних джерел

1. Jovanović V., Njeguš A. (2008). The application of GIS and its Components in Tourism. *Yugoslav Journal of Operations Research*, Vol 18, No 2, 261-272.

2. Лепетюк В.Б. Продукти гіс-технологій для підвищення туристичної привабливості дестинації (на прикладі Чернігівської області). <https://doi.org/10.23939/istcgcap2020.92.055>

3. Сосько С.П. Використання геоінформаційних технологій в організації екологічного туризму (на прикладі об'єктів ПЗФ Черкаської області). Теорія, практика та інновації розвитку туристичної та готельно-ресторанної індустрії // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 28-29 травня 2015 р. / Редкол.: Транченко Л.В. та ін. Умань: Вид.-полігр. центр «Візаві», 2015. 162 с. С. 127-132.

УДК 331.5-027.87(047)(043.2)

ОЛЕКСАНДРА КРИМКОВА,
Мукачівський державний університет

РОЗВИТОК ВІДДАЛЕНИХ ФОРМ ЗАЙНЯТОСТІ В УКРАЇНІ

В Україні, до 2019 р. була поширена, переважно, позаштатна дистанційна зайнятість серед окремих категорій спеціалістів або штатна дистанційна робота, що запроваджувалася ситуативно для торгових представників, інспекторів, інженерів з експлуатації. Однак, розгортання пандемії коронавірусу дестабілізувало економіку й ринок праці, які у 2019 р. тільки почали відновлюватися після кризи 2014-2015 рр. (що була спричинена агресією Росії проти України). Зокрема, з 2019 по 2020 рр. формальна зайнятість в економіці скоротилася з 16578,3 до 15610,0 млн. осіб (або на 5,8%), у зв'язку із запровадженням карантинних обмежень, що стосувалися роботи закладів громадського харчування (окрім адресного доставлення та замовлень на винос), роботи ТРЦ, роботи інших розважальних закладів, кінотеатрів, театрів, роботи непродовольчих ринків та магазинів, роботи спортзалів, басейнів, фітнес-центрів; роботи освітніх закладів тощо. В таких умовах поширення віддаленої зайнятості стало вимушеним й обов'язковим кроком для більшості сфер економіки.

Так, з 2019 р. частка працівників, що працюють на умовах віддаленої зайнятості почала стало зростати. Хоча, за даними Держстату, спостерігається зворотна динаміка, наразі вона не враховує сучасні тренди ринку праці та дані про працівників, що працюють без офіційного трудового договору або не оформлюють роботу за сумісництвом, дані про працівників, що мають інші договори замість трудових). За даними статистики, на кінець 2019 р. частка населення, що працювала віддалено складала 20,9% у % до загальної кількості зайнятого населення віком 15-70 років (або 3 млн. 460,4 тис. осіб.) [1; 2]. Водночас на кінець 2020 р. цей показник склав вже 20,3% (або 3 млн. 237,8 тис. осіб.), а на кінець 2021 р. -19,5% (або 3 млн 61,6 осіб.) [1; 2]. Разом з тим, за

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. КРАЄЗНАВЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ В ТУРИЗМІ ТА РЕКРЕАЦІЇ	5
ГЕРМАН НАТАЛІЯ Туристично-рекреаційний потенціал Полісся	5
ЛЬТЬО ГАЛИНА, ЛУЖАНСЬКА ТЕТЯНА Історія краєзнавчих досліджень на Закарпатті	7
КАМПОВ НАДІЯ, КАСИНЕЦЬ ОТОКАР Смарт Музей як сучасна форма представлення культурної спадщини Закарпаття	8
КАСИНЕЦЬ ОТОКАР, КАМПОВ НАДІЯ Музейно-анімаційне використання замків на Закарпатті	10
КОТУБЕЙ ВІТА, ШТЕФАНЬО ЖАННА Туризм та краєзнавство як засіб формування національної культури	13
ЛЮСИК ТЕТЯНА Екскурсійна діяльність на Волині	14
МОРОЗ ФЕДІР Туризм в системі фізичного виховання учнівської і студентської молоді	17
ПЕРЕГУДА ЮЛІЯ Розвиток зеленого туризму в Україні	19
СЕКЦІЯ 2. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ СЕРВІСНОЇ ЕКОНОМІКИ	21
БЛИК ВЛАДИСЛАВ Передумови та ознаки цифрового етапу еволюційного розвитку туризму	21
БОЙКІВСЬКА ГАЛИНА, ГОНЧАР РОКСОЛАНА Диверсифікація та цифровізація в індустрії туризму	23
ГЕГЕДОШ КРИСТІАН Оцінка наукової діяльності вченого в умовах формування цифрового суспільства	24
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ НАДІЯ, ХАУСТОВ ОЛЕКСАНДР Використання ГІС -технологій для підвищення туристичної привабливості регіону	26
КРИМКОВА ОЛЕКСАНДРА Розвиток віддалених форм зайнятості в Україні	28
ЛІТВІНОВА АНАСТАСІЯ Професійна підготовка майбутніх фахівців у сфері менеджменту	29
МАСЛИГАН РОМАН Підхід до організації функцій інтегрованої господарської діяльності кіберспортивних клубів	31
МЕДВІДЬ ЛАРИСА Використання простору міста в туризмі	33
РІЗУН АНДРІЙ, ЮРЧИШИНА ЛЮДМИЛА Цифрова економіка в індустрії туризму	35
ТОДЬЄРІШКО ЕРІКА Керування рухом основних фондів санаторно-курортного підприємства	37
ЧИЗМАР ІВАН Моделювання розвитку кіберспорту на основі методу лінійного програмування	38
СЕКЦІЯ 3. МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ ТУРИЗМУ, РЕКРЕАЦІЇ ТА КОМЕРЦІЙНИХ ПОСЛУГ	41
АНТОЛИК ГАННА КАМПОВ НАДІЯ, Особливості роботи менеджера в туристичній фірмі	41

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>